

MAGYAR MŰSA.

Költ Bétsben 21. Juniusban. 1788.

Phaedrus I. Könyv. 3. Mese. A. S.

A' kevély szajkó és a' Pávák.

Hogy ne ditsekedjék fenki más jóával,
 Hanem tsak érje-meg a' maga forsával:
 Aesopus minékünk ezt a' példát adta,
 A' szajkóról formált mesének alatta:
 A' fel füvalkodott szajkó egy pávának,
 Toltait, a' malyek el-hullva valának,
 Fel-szedé; magáét pedig mind le-rázá;
 'S amazokkal tzifrán testét fel-ruházá,
 A' többi szajkókat azután meg-veté,
 Es a' szép páváknak Sergeket követé.
 De ezek tollokat mind le-tépegeték,
 'S orrokkal a' kevély szajkót el-kergeték,
 Öveihez térvén szomorán a' madár,
 A' fejére szálla még keservelebb kár.

F f

234
Mert nem szenvedék-meg szegényt bélyegefen, (a.)
Hogy a' szajkok közt-is lakáfa lehessen.
Ekkor azok közül, kiket meg-vetett vólt
Elsőbben, egy szajkó hozzá ekképpen szólt:
Ha meg-elégedtél volna te mi-velünk,
Es a' mit természet-szerént mi mivelünk,
Tselekedted volna: most velünk jól élnél;
Gyalázattól 's vissza üzéstől sem félnél.

Phaedrus I. Könyv. 4. Mese. A. S.

Az eb húst viszen a' föllyó-vizen.

Valakí a' másét méltatlan kívánnya,
Magáét-is méltán el-vezti 's meg-bánnya.
Midőn egyszer az-ébb úszva egy darab húst
Vitt a' vizen, mellyhez ő tartott egész júst.
Meg-

(a.) Ezt a' bélyegzést Phaedrus így teszi ki: *tristem sustinuit notam, és e' jö egy Romai szokástól, melly-szerént a' Censorok, (vizsgálók) ha valamely gaz erköltstelen embert észre vettenek, annak a' ruháját meg-bélyegezték, hogy a' többi Városiak meg-estmerhesék ezt az infamist a' betsületes emberektől. Ugyan szerentséjek némelyeknek, hogy ma, ilyen Censorokat vagy Magyarul Erkölts gyomlálókat nem vesznek, mert bizony soknak a' köppenyeigin vagy kiréjén sem férne-el a' bélyeg, és ha Phaedrus élne ilyen formán szollana az olyanról: *Turpem portat merito notam, nam foenum habet in cornu.**

Meg-láttya a' vizben a' maga formáját,
 'S gondolván hogy más eb vinné a' prédáját,
 El-akará kapni; de meg-tsalatkozott,
 Mert azt-is el-sjté, mellyet maga hozott.
 Azt sem kaphatta el, mellyet másnál látott,
 Övé-is el-vefze, minthogy száját tátott.

Phaedrus I. Könyv. 6. Mese. A. S.

A' békák a' naphoz.

Népes lakadalmát *Aesop* hogy meg-látá
 Tolvaj szomszédjának, száját ekként tátá;
 Meg-akarván a' nap házasodni egyszer,
 Egre kiáltának a' békák ezerfzer,
Jupiter meg-hallván, hogy ugy kiáltanak,
 Okát kérdé, és egy okát mondá annak.
 Most-is egy ki-fszárazt, ugymond, mindeneket,
 'S kényszerit meg-halni minket szegényeket
 Száraz tó-feneken. Hát ha mátkát veízen,
 Es gyermekeket nemz, osztán még mi leszen?

Phaedrus I. Könyv. 7. Mese. A. S.

A' róka meg-lát egy lárvát vagy áll-ortzát,

Egyszer történetből meg-látá a' róka
 Egy szomorú lárvát, monda a' tsalóka,
 Be szép fő 's ábrázat, akárki tekintsen

Erre rá, tsak az a' kár, hogy agya (a) nintsen.
 Ezt azokra mondám, a' kiknek szépséget
 Adott a' szerentse 's külső ékeiséget.
 De a' közönséges jótól meg-fofztotta,
 Mivel a' rútaknak az éfzt ki-ofztotta.

Phaedrus I. Könyv. 8. Mese. A. 5.

Farkas és a' darú.

Valaki jutalmat kíván érdemiért

A' kegyetlenektől, kettőt hibáz, miért?
 Azért, hogy, a' kik nem érdemlik, fegeti, (b.)

Es másodszor magát velek büntetteti.

Mert még a' jóért is a' rossz rosszal fizet,

A' mézért mérget ad, 's bor helyt bűdos vizet.

Midőn a' farkasnak a' törkán akada,

A' le-nyelt kemény tsont, kinnyába szalada
 Mindenfelé, 's mindent jutalommal kére,

Es

(a.) A' régiéknél a' lárva nem tsak az ábrázatot, hanem az egész főt bé-fedte, és olyan volt mint egy üres fő, és azt Magyarul nem annyira áll-ortzának mint áll-főnek lehetet volna nevezni. Azért mondja már és sajnálja a' róka, hogy annak a' főnek agy nintsen. E' szerént a' lárva-is régen tökéletesebb volt, de ma tsak áll-ortza.

(b.) Phaedrusnak ez a' Morálja vagy erköls-tudománnya hibáz: mert mind az Isten, min a' Természet azt parantsolják, hogy jól tgyünk ellenségünk-is.

És, csak - hogy húznák-ki, minden jót igére.
Végtre a' hofzszu nyaku tollas farku
A' fok esküdt 's igért jót hiven a' daru,
Bé-botsátja hofzszu nyakát a' torkába,
Ennek a' farkasnak ő benne biztába.
Ki-húzá a' tsontot, 's lön fegedelemmel,
De az igaz, hogy nem kis veszedelemmel.
Mert el-haraphatta volna a' Doktornak
Patiens a' nyakát ennek a' jámbornak.
Meliyért midön kérné a' tett igéretet,
Jutalom helyt nyeré ezt a' feleletet:
Háládatlan vagy, hogy izájamból nyakadot
Ki-húzhatád, 's még-is kéred jutalmadot.

Phaedrus I. Könyv, 9. Mese. A. S.

Veréb és a' nyúl.

Máfokat okosan 's böltsen tanátsolni,
Es, maga vak lévén, szemet orvosolni, (a.)
Esztelenség. Mellyet mutatok ezekkel,
A' verébről nyulról irt kevés Vertékkal.
A' Sas körme között síró nyúlat elébb
Pirongattya vala szabadon a' veréb.

Hol

(a.) Ugy vagyon az, hogy másnak jó tanátsot
adunk, 's magunkra nem tudunk vigyázni.
Igen jól prédikálta tehát az az erköltstelen
Pap akárki lett légyen-is halgatóinak, hogy
ne úgy tselekedjétek, a' mint én tselekszem,
hanem a' mint én mondom. Roszra töreke-
dik Bálám maga, 's a' szamara jót mond.

Hol van, ugy-mond, a' te hires ferénységed?
 'S mi akadályoztat, hogy most nem futsz, téged?
 De midőn a' nyulhoz éppen 'ekként szállna,
 'S maga veszedelmét nem-is vélte volna:
 El-kapá őtet-is az őlyv, és meg-hala,
 Mert panaszszaira ama siket vala.
 A' szemes ferény nyul, ki félig meg-hólt vólt,
 Vigasztalására halálának így szólt:
 Te! ki tsúfolódol vala bátran velem,
 Tégedet-is ére hasonló sérelem.

Phaedrus I. Könyv. 10. Mese. A. S.

A' farkas és róka a' majom bíróságában.

A' ki tsalárdságban találtaik egyszér,
 Ha igazat száll-is az olyan ezerfzer,
 Nem hisznek. *Aesopus* ezt jól meg-mutattá,
 Egy rövid de fontos mesének alatta.
 A' farkas a' rókát lopással vádólja,
 E' tagadja, 's magát a' vád ellen ójja.
 Nem vétkes ő, ugy-mond. Ekkor itélőül
 A' majom, mint bíró, a' kettő közt le-ül. (a.)
 Midőn pereiket ezek mind a' ketten
 Elé beszélették volna egy-más ellen.

A'

(a.) *A' régieknél a' bíró, hogy nagyobb auctoritást mutasson, le-ült; a' peresek pedig a' bíróhoz való betsületes respectusból állottanak. De ma sem ültetik a' perest asztal-főre, hanem áll, és az itélők vagy bírók ülnek.*

A' majom, azt mondják, illy itéletet tett:
Farkas! a' mit kívánsz, talám el-se veszett.
Te-róllad-is hiszem; hogy a' mit úgy tagadsz
Róka! el-loptad, mert te-is mint ő ragadsz.

Phaedrus I. Könyv. 16. Mese. A. S.

A' szarvas és a' jüh.

Midőn Contractusra 's hamis kezelségre
Költson kér a' tsalárd, mit tselekszük végre?
Nem azon igyekszik, hogy meg-fizethessen,
Hanem a' kitől kért, annak kárt tehessen.
A' júhtól egy mérő (a.) búzát költson kére
Szarvas a' farkasnak jó kezelségére.
De a' jüh okosan nézvén jövendőre,
'S félvén a' tsalástól így szólla előre:
A' farkas ragadoz 's el-szalad szaporán,
Magad-is szem elől el tűnsz igen korán.
Hol keresselek-meg majdég jövendőben?
Mikor fizetni kell, abban az időben.

(a.) Egy Magyar-ország-mérő annyit teszzen
mint két Erdélyi véka, és így két mérő vagy
négy véka egy köblöt.

Tudósítás.

Azon tavaly esztendőben meg-igért Könyvnek
(melyben a' II-dik József F. Királyunk Uralkodán-
alatt minden Magyar-országgra ki-jött Kélséges Refa-
de-

delélek annak rendi-szerént öszve-fzedve meg-talál-
tatnak) első darabja, már világosságra jött, ezen
Tiulus alatt: „*Introductio in Opus Collectionis
Normalium Constitutorum, quae Regnante August.
Imperatore & Rege Apostolico Josepho II-do pro
Regno Hungariae, et ei adnexis Provinciis, Ma-
gno item Principatu Transilvaniae Conditae sunt,
Auctore Josepho Kereszturi de Szinerfzek Agent.
Aul. Pars I. et II.*”; mely mint egy 48 árkusok-
ból a nagyobb negyed rész formában igen szépen
nyomtattatott ki — Miind a’ 2. része edgyütt adat-
tatik 2 for. 24 kr. és találtaik:

Bétsben: F. Ts. K. Könyv-áros Kurtzbek Urnál.

Posonyban: Könyv-áros Löye Urnál.

Budán: Könyv-áros Dipold Urnál.

Györben: Könyv-kötő Miller Urnál.

Kafsán: Köpf és a’ Kompániáaál.

Egerben: Szivosits Urnál.

Szebenben: Typografus Hochmáisztér Urnál.

Ezekent kívül még más apróbb helyeken is
találtaik; ugy mint:

Székes-Fejérvárt, — — — —

Eszeken: — — — —

Nagy-Szombatban: — — — —

Nagy-Váradon: — — — —

Sopronban, — — — —

Köszegen: — — — —

Pétsen: — — — —

Debretzenben: — — — —

Szegeden, s. t. — — — —

